

Valtuustoaloite ostolaskutietojen julkaisemiseksi

Kunnanvaltuusto 27.01.2025 § 6
20/00.01.03/2025

Savitaipaleen kunnanvaltuutettu Pekka Ässämäki jätti kokouksessa valtuustoaloitteen Savitaipaleen kunnan ostolaskujen julkaisemiseksi avoimena datana:

Perustelut ja tausta

Savitaipaleen kunnan päätöksenteon ja toimintatapojen avoimuudella rakennetaan parempaa luottamusta ja edistetään demokratian toteutumista niin kunnan päätöksenteossa kuin käytännön toiminnassa.

Julkisen sektorin kaiken tiedon pohjana on avoimuus. Jakamalla avoimesti tietoa tarjotaan eväitä veronmaksajien aktiivisuudelle ja lisätään heidän tietoisuuttaan julkisten varojen käytöstä ja mittasuhteista. Avoimuus parantaa Savitaipaleen kunnan mainetta, lisää luottamusta päätöksentekoon ja virkamiesten toimintaan sekä mahdollistaa säästöjen syntyminen.

Jo yli 300 kuntaa ja muuta julkista toimijaa julkistaa vuosittain ostolaskudatansa avoimena datana joko kaupungin / kunnan nettisivuilla tai muilla avoimen datan alustoilla.

Kuntaliiton suositus pohjaksi

Kuntaliitto on antanut kunnille ja kuntayhtymille ostolaskudatan julkistamisesta uuden ohjeen toukokuussa 2021 (Kuntien ostolaskudatan avaamisen ohje on päivitetty I Kuntaliitto.fi).

Suosituksen mukainen datan julkaisu mahdollistaa vertailtavuuden muihin kuntiin ja helpottaa tulkintaa. Ostolaskutietonsa julkaisseiden kuntien perustelut ostolaskudatan julkaisulle ovat:

- Toiminnan avoimuuden lisääminen ja luottamuksen rakentuminen.
- Läpinäkyvyyden lisääntyminen ja maineen parantuminen tai säilyttäminen.
- Demokratian sekä osallistavuuden vahvistuminen.
- Kilpailullisuuden edistäminen, mistä seuraa kustannussäästöä.
- Kunnan sisäisen valvonnan keino: julkaiseminen tukee sitä, että kunnan hankinnat ja rahankäyttö toteutetaan annettujen määräysten ja sovittujen sääntöjen mukaisesti. Julkaiseminen palvelee myös kunnan luottamushenkilöitä siten, että käytettävissä olisi ajantasaiset ja monipuoliset tiedot kunnan ostoista.
- Kuntalaisille tiedot kunnan ostokäytännöistä avaavat mahdollisuuden tarkastella yhteisten varojen käyttöä ja muodostamaa näkemyksiä aitoon ja ajantasaiseen taloustietoon perustuen.
- Kunnassa toimiville yrityksille ostolaskudatan julkaiseminen tarjoaa mahdollisuuden liiketoiminnan kasvattamiseen ja osaamisen sekä työpaikkojen lisäämiseen. Kunnalle tämä merkitsee elinvoiman lisääntymistä ja mahdollistaa verotulojen kasvun.
- Esimerkiksi Handata-palvelun (handata.fi) tietokanta sisältää yksityiskohtaiset tiedot yli 100 miljoonasta ostolaskutositteesta. Palvelussa on tiedot yli 150 000 yksityisen kuin julkisen toimittajaorganisaation toimituksista ostolaskudatan julkaisuille kunnille ja muille julkisorganisaatioille.

- Ostolaskutietojen julkaisemiseen liittyvät tekniset ratkaisut ovat olemassa, eikä julkaisemisen haasteet tai kustannukset aseta ylitsepääsemättömiä esteitä tietojen julkaisemiselle.
- Kaupungin / kunnan tulee olla kaikissa toiminnoissaan mahdollisimman avoin ja luottamusta herättävä. Ostolaskudatan avaaminen on erinomainen tapa lisätä päätöksenteon avoimuutta, kunnan toiminnan läpinäkyvyyttä ja lisätä veronmaksajien luottamusta päätöksentekoa ja kaupungin / kunnan toimintaa kohtaan.

Ehdotan, että Savitaipaleen kunta avaa ja julkaisee ostolaskudatansa avoimena datana julkisessa avoindata.fi - palvelussa.

Savitaipaleella 27.1.2025

Pekka Ässämäki (sitoutumaton valtuustoryhmä)

Päätös

Kunnanvaltuusto merkitsi aloitteen vastaanotetuksi ja lähettää sen kunnanhallitukselle jatkokäsittelyyn.